

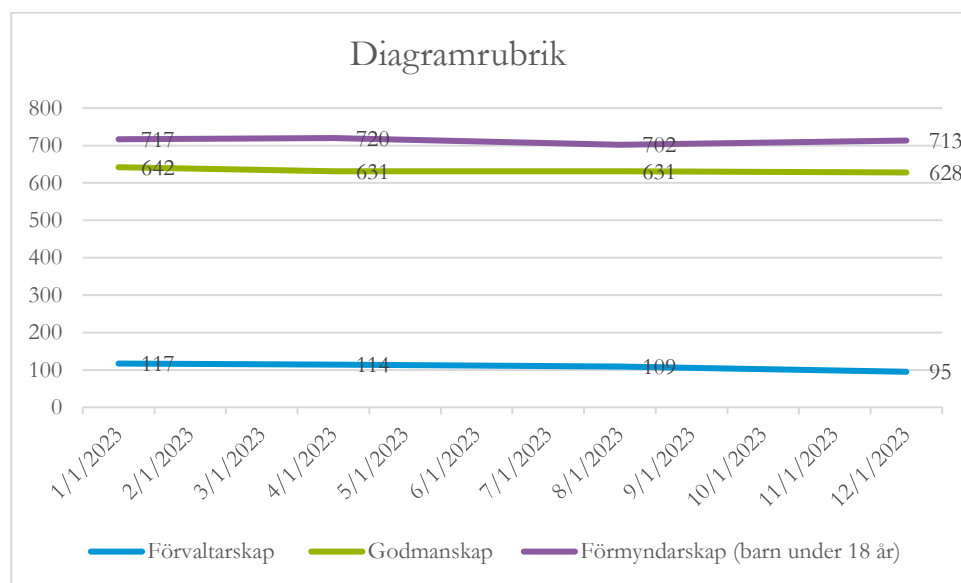

2024-01-17

Redogörelse för statistik och ärendemängd för hela verksamheten 2023¹, bilaga till årsbokslut

Godmanskap och förvaltarskap

Antalet godmanskap har under 2023 minskat något i antal. Förvaltarskapen har minskat med 18 % jämfört med årets början. Antalet förmynderskap är i princip oförändrat. Förvaltarskapen har omprövats i enlighet med 5 § förmynderskapsförordningen. En del av förvaltarskapen har efter omprövning övergått till godmanskap då det inte längre har funnits behov av den ingripande åtgärden förvaltarskap men hjälpbehovet har kvarstått för den enskilde.

Ensamkommande barn

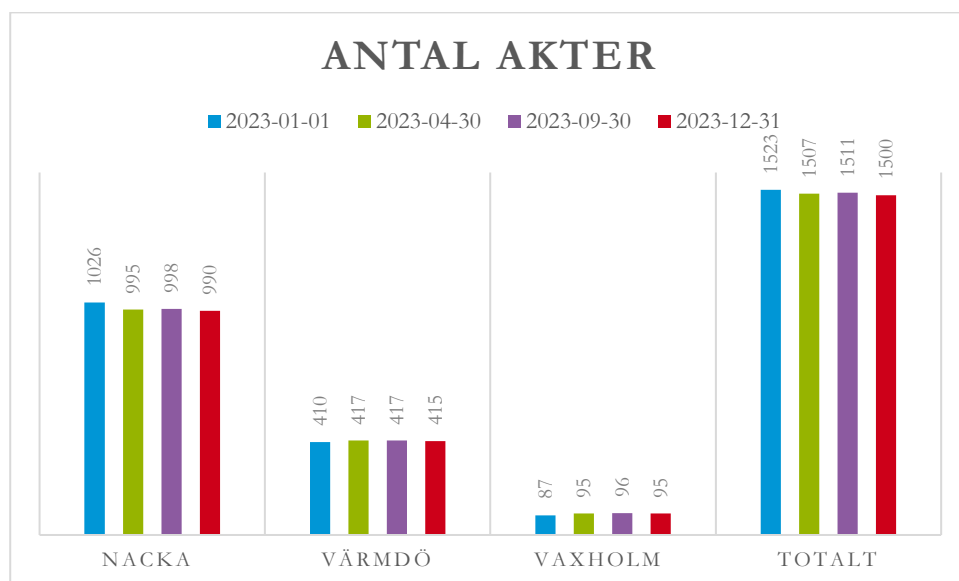
Godmanskap för ensamkommande flyktingbarn är fortsatt av ett lågt antal i förhållande till förväntat med anledning av kriget i Ukraina. Vid årets början hade nämnderna tillsyn över 10 ensamkommande barn med god man boendes i Nacka

¹ Samtliga uppgifter är hämtade ur verksamhetssystemet Provisum. Vissa uppgifter såsom till exempel arvodeskostnader kan uppvisa vissa skillnader mot årsbokslutets siffror som har en annan beräkningsgrund än i Provisum.

eller Värmdö och vid årets slut uppgick dessa till 7 varav fem tillhör Nacka och två Värmdö. Vaxholm hade inga ensamkommande barn vid årets slut.

Antal akter

Antal akter varierar en del under året beroende dels på nya anordnanden och dels att en stor del avslutas på grund av att huvudmannen avlider, flyttar eller att ställföreträdarskapet upphör. Under 2023 har 414 akter avslutats och 391 nya akter lagts upp. Per den 31/12 fanns det 1500 aktiva akter.

Tillgången på gode män

Tillgången på gode män är relativt god när det gäller mer okomplicerade uppdrag. Det kan dock konstateras att det mer sällan finns okomplicerade uppdrag. Det beror dels på att de okomplicerade uppdragen kan i högre utsträckning hanteras genom anhörigbehörighet eller framtidsfullmakt. Det är i dagsläget allt svårare att rekrytera till uppdrag som är mer komplexa och som kräver viss kompetens, exempelvis vid svår psykisk sjukdom, då huvudmannen äger tillgångar i form av fastigheter, missbruk eller när det förekommer konflikter i huvudmannens familj. Under 2023 har verksamheten för första gången fått anlita professionella ställföreträdare då komplexiteten i flera ärenden omöjliggjort rekrytering av ideella ställföreträdare.

Ställföreträdarbanken fylls succesivt på med utomstående ställföreträdare genom spontanansökningar från formulär på hemsidan. I flertalet fall har den som ansöker om god man ett eget förslag på ställföreträdare. Verksamheten ser över rekryteringsbehovet för 2024 för att så långt möjligt så långt möjligt kunna uppnå nämndernas mål om att erbjuda en god man inom två månader. Bland annat

kommer en utredning inledas för att se om de gode män som genomgår certifiering kan belönas med ett extra arvode.

Granskningen av ställföreträdares redovisningar

Enheten har uppnått målet med granskningen. Per den 30/9 hade 100 % av årsräkningarna granskats klart. Enheten har liksom tidigare år skickat ut en enkät till särskilda boenden för att få en bild av hur uppdraget sköts i delen sörja för person.

Räkningar granskade under 2023

	Inkomna	Ej inkomna	Granskade	Andel granskat
Årsräkningar	802	2	802	100 %
Sluträkningar	143	3	133	93 %
Förteckningar	83	2	75	90 %
Totalt	1028	7	1010	

Digital tjänst

Inkomna via e-tjänsten Valter			
År 2023	Totalt*	E-tjänst	Procent
Årsräkningar	722	314	43
Sluträkningar	133	49	37
Egendomsförteckningar	63	53	84
Redogörelser ensamkommande barn	15	13	87
Totalt	933	429	46

*Från totalen har räknats bort den grupp (förmyndarna) som inte har haft möjlighet att använda e-tjänsten.

Den digitala inlämningen har minskat jämfört med föregående år. Det ska dock noteras att en ny e-tjänst infördes senhösten 2022 och den kantades av en hel del buggar som påverkade den digitala inlämningen negativt.

Vitesförelägganden 2023

Typ	Nacka	Värmdö Vaxholm
Förteckning	1	0
Årsräkning	8	3
Sluträkning	0	1

I de flesta fall lämnar ställföreträderen in redovisningen efter att denne blivit vitesförelagd av nämnderna. Av de vitesförelägganden som Nackanämnden beslutat om har en lämnats vidare till tingsrätten för utdömmande av vitesbeloppet. Av de vitesförelägganden som Värmdö Vaxholm nämnden har beslutat om har tre fått vitet utdömt efter ansökan till tingsrätten.

Vitesbeloppet är bestämt av överförmyndarnämnderna till 5000 kronor för utebliven räkning. Det utdömda beloppet inkasseras av staten.

Redovisning granskad med anmärkning

Typ	Nacka	Värmdö Vaxholm
Förteckning	0	0
Årsräkning	9	5
Sluträkning	2	1
Totalt	11	6

Anmärkningarna har bland annat berört att gode mannen inte har förvaltat huvudmannens egendom tillfredsställande på grund av bristande engagemang, tagit upp lån utan nämndens samtycke, sammanblandat sin ekonomi med huvudmannens, försvårat tillsynen genom att inte redovisa allt eller inte inkomma med kompletteringar eller gett i gåva av huvudmannens egendom till annan.

Förmögenhetsmassa²

År	Nacka	Värmdö Vaxholm	Totalt
2022	685 125 000	242 779 000	927 904 000
2021	887 075 000	222 034 000	1 109 109 000

Den samlade förmögenhetsmassan som ställföreträdare redovisar att de förvaltar för sina huvudmän och barn är totalt ca 927 miljoner kronor för året 2022. Huvudmannens förmögenhetsmassa har minskat på totalen med ca 180 miljoner kronor sedan föregående år dock ligger minskningen endast hos Nacka. Värmdö Vaxholms huvudmän har en ökad förmögenhetsmassa. Detta hänger med stor sannolikhet ihop med att antalet akter har minskat för Nacka medan det för Värmdö Vaxholm har ökat.

Arvode till ställföreträdare

Huvudregeln är att huvudmannen är betalningsansvarig för arvodet, om dennes tillgångar överstiger 2 prisbasbelopp eller har en inkomst överstigande 2,65 prisbasbelopp. I andra fall står kommunen kostnaden för arvodet. Det kan således variera över åren hur fördelningen ser ut. Trenden under de senaste åren har varit att huvudmannen står för en större andel. Nedan visas fördelningen under de två senaste åren.

Fördelning beslutat arvode År 2023	Nacka	Värmdö Vaxholm	Totalt kr Nacka	Totalt kr Värmdö Vaxholm
Huvudmannen betalar	73 %	73 %	4 457 000	1 972 000
Kommunen betalar	27 %	27 %	1 610 000	747 000

Jämförelsetabell

Fördelning beslutat arvode	Nacka	Värmdö Vaxholm	Totalt kr Nacka	Totalt kr
----------------------------	-------	----------------	-----------------	-----------

² Nämnderna granskar årsräkningar för året innan, dvs år 2023 granskades årsräkningar avseende 2022. Därav uppges förmögenhetsmassan för 2022 jämfört med året innan som var 2021.

År 2022				Värmdö Vaxholm
Huvudmannen betalar	65 %	71 %	3 667 000	1 852 000
Kommunen betalar	35 %	29 %	2 202 000	729 000

Entledigande på grund av olämplighet

Nacka överförmyndarnämnd har entledigad en god man på grund av olämplighet 2023. Olämpligheten bestod av att gode mannen inte längre befanns rättrådig då denne förekom i belastningsregistret. Värmdö Vaxholmsnämnden har också entledigat en god man på grund av olämplighet under 2023. Olämpligheten bestod av att gode mannens redovisning granskats med anmärkning vid två tillfällen och att hen inte rättat sin förvaltning efter det.

Ärendemängd

Den totala mängden ärenden som överförmyndarenheten hanterat för båda nämnder under 2023 har ökat något jämfört med 2023. En ärendetyp som ökat är ansökan om behov av god man. Många ansökningar leder inte till att god man förordnas. Det finns många gånger en mindre ingripande åtgärd att vidta till exempel 'anhörigbehörigeten' som är reglerad i 17 kapitlet föräldrabalken eller insatser från socialtjänsten i form av till exempel egnamedelsförvaltning, boendestöd eller budget- och skuldrådgivning. En annan ärendetyp som ökat i antal under 2023 är ansökan om överförmyndarnämndens samtycke till att låta omyndig få driva rörelse, bevaka rätt i dödsbo samt ansökan om nämndens samtycke till uttag från huvudmannens överförmyndarspärade konton. Vi har en ärendetyp som är ny från 2023; jävsförhållanden vid framtidsfullmakt där överförmyndarnämnden ska förordna en god man. Vi har två ärendetyper som minskat i omfattning från 2022 och det är förordnande av tillfälliga gode män enligt föräldrabalken 11 kap. 1-3 §§ samt god man för ensamkommande flyktingbarn.

Ärendetyp	Antal 2023	Antal 2022
Allmänt ärende	199	67
Anmälan/ansökan behov av god man/förvaltare	212	187
Anordnande medförmyndare/SFV	4	2
Ansökan om byte av god man/förvaltare	93	98
Ansökan om samtycke till att driva rörelse	22	12
Fastighetsköp, bostadsrättsköp, inteckning, uthyrning	5	10
Ansökan om samtycke till omplacering av medel	18	28
Ansökan om samtycke till upptagande av lån	3	7
Upphörande av god man/förvaltarskap	54	65
Arvodering	701	671

Avslutande av akt	249	204
Befrielse/förenklad redovisning	19	37
Bevaka rätt i dödsbo	91	75
Entledigande/förordnande av god man ensamkommande barn	7	29
Fastighetsförsäljning	47	54
Framtidsfullmakts giltighet	5	4
Förordnande av god man 11:1-3	27	40
Förteckning	100	109
God man enligt 17 § 2 st. framtidsfullmaktslagen	4	0
Klagomål på ställföreträdare	26	34
Mottagande av akt från annan kommun	50	60
Omprövning av förvaltare	107	122
Redogörelse	967	948
Rekrytering ställföreträdare	112	103
Skuldsatt underårig	9	11
Sluträkning	172	169
Uttagstillstånd	383	328
Vitesärenden	31	29
Årsräkning	802	810
Överflytt av akt till annan kommun	77	56
Överklagat beslut	23	15
Summa	4619	4384

Verksamhetssystem

E-tjänstmodulen Provisum ställföreträdare fungerar bra och den är enkel att använda för ställföreträdare både för redovisning och ansökningar om samtycke till åtgärder i uppdragen från överförmyndarnämnderna.

Verksamhetssystemet Provisum fungerar bra och det har under 2023 uppdaterats ett flertal gånger för att få en effektivare administration samt att det förberetts för e-arkiv.

ÖVERFÖRMYNDARENHETEN

Ann-Charlotte Oetterli
Enhetschef, Nacka kommun